

Spomin najdenja svetega križa obhaja sveta cerkev vsako leto 3. maja: spomin pa, da so ga otehi iz rok Perzijanov, dné 14. septembra.

Večji deli svetega križa se nahajajo še sedaj na gori Atos, v Rimu, Madridu, Parizu, Benetkah, Bruselju, Gentu in drugod, manjše kosce ima pa več cerkvâ. Kolikor je meni znano, hranijo en košček svetega križa v Dobrépoljah na Dolenjskem.

(Konec prlh.)

Srečni drvar.

(Basen.)

Medved in zajec sta imela blizu drug pri drugem svoja brloga. V enem so bili mladi medvedi, v drugem pa mladi zajci.

Eden izmed zajčkov pa izvá za medvedov brlog in hodi vsak dan medvedke kregat in oštevati.

Mladiči to povedó staremu medvedu, ki jih potolaži, rekoč:

„Le potrpite; jaz ga vjamem in vržem vam v jamo, da ga raztrgate in se ž njim pogostite.“

Mladiči se razveselé in komaj čakajo trenutka, ko bo padel zajec v brlog.

Stari kosmatinec pa se skrije za grm in čaka zajčkovega prihoda. Kmalu ga dočaka.

Zajec gre k jami kakor po navadi in začne oštevati mlade medvedke:

„No, vi mladi gospodki, kosmatinčki, pridite ven in mi kako lepo zapojte!“

Na vse pretege se jim smeji in jih izziva.

V hipu plane stari medved iz zatišja in hlastne po zajcu. A ta zbeži proti domu, medved pa za njim. Zajec skoči skozi drevo, ki je raslo tik pri zemlji in je imelo dva vrha. Medved hoče za njim, a obtiči med debloma. Zvija se in nopenja, da bi se osvobodil, toda zastonj. Ne more ni naprej ni nazaj. Zajec pa se mu zdaleč smeji in odskaklja proti domu.

Na glasno tulenje medveda prihiti drvar s sekiro in zamahne po medvedu. Ta pa ga zaprosí:

„Pusti mi življenje in reši me, pa ti pokažem votlo drevo, ki je polno sladkega medu. Lahko ga naložiš poln koš in odneseš.“

Drvar hitro odseka en vrh in reši zverino. Medved pokaže res drvarju štor z medom, a naroči mu, da naj o njem nikomur ne pove.

Drvar naloži koš z medom in ga odnese domov. Doma pa ga poprašujejo otroci, kje je dobil toliko medu. On pa ostane nem kot skala.

Vpraša ga žena:

„Kje si pa dobil toliko medu?“ Mož ji kratko odvrne:

„Komu to mari?“

„Pa vendar, kje si ga dobil?“

„I, kaj me sprašuješ? Lej, nek neumen medved je hotel ujeti zajca, a je zašel v vršičje in se ni mogel več rešiti. Ker je tulil, šel sem pogledat.

In povedal ji je vse . . .

„Aha, tak poštenjak si ti,“ zagodrnja medved, ki je pod oknom poslušal. „Tako znaš molčati?! Maščeval se bom, da me boš pomnil.“

Medved odide, drvar pa sede k medu s svojo družino.

Drugi dan gre drvar spet v gozd in seka ves dan zadovoljno. Proti večeru pa pride medved k njemu in mu pravi:

„Zdaj ti hočem poplačati tvojo molčečnost. Naročil sem ti, da ne zineš besedice, a ti si vse povedal. Zakaj si to storil?“

Drvar ga prestrašen vpraša:

„Kaj nameravaš storiti z menoj?“

„Umoril te bom in te zavlekel v brlog mladičem“, odgovori medved.

„Ah, dragi prijatelj, jaz sem velik grešnik in ne bi rad umrl brez svete spovedi in poslednje popotnice. Kaj mi je storiti?“

Tu mu šepetne v bližini lisica:

„Drvar! v roki imaš sekiro, v glavi pa pamet!“

Pa reče drvar medvedu:

„Veš kaj? Zlezi v to vrečo, v kateri sem prinesel sekire, jaz pa te bom za pokoro trikrat prenesel na rami okoli te trate, da vsaj pred smrtjo nekaj pokore opravim.“

Medved je zadovoljen in si misli: no, take pestunje še mlad nisem imel in povrh končno še pojedina. Ni, da bi pomišljal. In vesel zleze v vrečo.

Drvar pa zadrigne, pograbi za sekiro in mlati po medvedu, da ga ubije.

Pa stopi k njemu lisica in pravi:

„Kaj mi boš dal, ker sem te domislila zvijače?“

Drvar pravi:

„Kokoši, če hočeš.“

Lisica se namrdne:

„Ne maram.“

„Dam ti race.“

„Še manj.“

„Dam ti gosi.“

„Idi se solit.“

„Kaj pa potem želiš?“

„Nos ti odgriznem.“

„Fiiii!“

Drvar začuden zažvižga.

To sliši njegov pes, ki je v goščavi ležal, prihiti, zagradi lisico in jo zadavi.

Ta večer je šel drvar pa še bolj vesel domov.

M. Selec.

